

BETER WELZIJN GEEFT MINDER ZORG

Keuzenota Wet maatschappelijke ondersteuning

Arnhem, april 2007

INHOUDSOPGAVE

	INLEIDING	1
1.	HET KADER	3
1.1	Het 'hart' van de Wmo	3
1.2	Het landelijk kader	3
1.3	Het Arnhemse kader	4
2.	KEUZES EN KEUZERICHTINGEN	5
2.1	Inleiding	5
2.2	Keuze: gaan we de Wmo breed of smal uitwerken?	6
2.3	Keuze: gaan we voor kwaliteit of voor kostenbeheersing?	7
2.4	Keuze: kiezen we voor partnerschap of voor concurrentie?	7
2.5	Keuze: kiezen we voor algemene of individuele voorzieningen?	9
2.6	Keuze: lokaal of regionaal?	11
2.7	De keuzes op een rijtje	13
3.	AANDACHTSPUNTEN PER THEMA	14
3.1	Thema 1: Bevordering deelname aan de samenleving	14
3.2	Thema 2: Een samenhangend en vraagericht voorzieningenaanbod	15
3.3	Thema 3: Toegankelijke zorg en ondersteuning	16
3.4	Thema 4: Versterken van de betrokkenheid van burgers en (vertegenwoordigers van) cliënten en aanbieders	17
4.	HET VERVOLG	18

INLEIDING

Elke stad is anders. Elke stad kent eigen maatschappelijke opgaven en uitdagingen, ook op het gebied van welzijn, zorg en wonen, het werkterrein van de Wmo. Elke stad wil daarin eigen keuzes maken en accenten leggen. Wij willen dan ook aan de landelijke kaders van de Wmo een eigen Arnhemse invulling geven.

Daarom wil het college richtingen aangeven die het beste aansluiten bij de wensen en behoeften van onze stad. Wensen en behoeften van burgers, cliënten en aanbieders en van onze politieke vertegenwoordigers. Diverse inmiddels gehouden gesprekken met de raad, de stad en de wijken bepalen mede die Arnhemse invulling en geven er kleuring aan.

Wij sluiten daarbij vanzelfsprekend aan bij de door een Wmo-werkgroep uit de vorige raad geformuleerde uitgangspunten en bij het Arnhemse coalitieakkoord, waarvan het motto 'Iedereen doet mee' naadloos aansluit bij de uitgangspunten van de Wmo als participatiewet. De Wmo-opgave van Arnhem vindt haar basis ook in onze maatschappelijke visie Stad in Balans. Het is vooral het thema sociale cohesie, dat rechtstreeks raakt aan de filosofie achter en de uitdaging van de Wmo.

In deze keuzenota wordt een aantal principiële keuzes en dilemma's met hun voors en tegens voorgelegd. Hierbij is tevens de input vanuit de participatiebijeenkomsten met de stad betrokken.

De keuzes verwoorden samen de Arnhemse visie op de invoering van de Wmo en vormen de basis voor de uitwerking van de diverse beleidsonderdelen van het meerjarenbeleidsplan Wmo 2008-2011. Bij die uitwerking zal vooral ook duidelijk worden in hoeverre ons beleid op de Wmo-gerelateerde terreinen al *Wmo-proof* is en waar we - waar dat nog niet het geval is - de komende jaren op moeten inzetten om de Wmo-toets te kunnen doorstaan.

De keuzenota als stap in het proces

Deze keuzenota is een onmiskenbare stap in het proces op weg naar het Wmo-meerjarenbeleidsplan.

Voorafgaande aan deze keuzenota hebben wij u geïnformeerd over de voortgang en de aanpak van de Wmo. In chronologische volgorde hebben wij de volgende zaken aan u voorgelegd:

- in de raad van 13 maart 2006 zijn de door de vorige raad vastgestelde beleidsuitgangspunten voor de invoering van de Wmo door de huidige raad overgenomen;
- in juni 2006 zijn het stappenplan voor het meerjarenbeleidsplan en de Wmo-verordening maatschappelijke ondersteuning 2007 besproken. Deze laatste is op 25 september 2006 door de raad vastgesteld;
- in november 2006 is de voortgangsnotitie Stand van zaken Wmo in de raadscommissie aan de orde geweest;
- in februari 2007 is de startnotitie voor het opstellen van het meerjarenbeleidsplan met de raadscommissie besproken. In deze startnotitie zijn ook vier thema's benoemd, die de kern van de Arnhemse Wmo weergeven:
 - o bevordering deelname aan de samenleving;
 - o een samenhangend en vraaggericht voorzieningenaanbod;
 - o toegankelijke zorg en ondersteuning;
 - o versterken betrokkenheid burgers en (vertegenwoordigers van) cliënten en aanbieders.

Tevens hebben wij in de voorgaande periode een aantal bijeenkomsten in het kader van de burgerparticipatie en de advisering door cliëntorganisaties en door de aanbieders van welzijn, zorg en wonen georganiseerd:

- in september en oktober 2006 is er een zestal bijeenkomsten met Arnhemse burgers geweest op locaties in wijken;
- in maart 2007 volgden een bijeenkomst met cliënten en cliëntvertegenwoordigers en een bijeenkomst met aanbieders.

Met inachtneming van de richtingen die door het vaststellen van de keuzenota zullen worden bepaald, zal verder worden gewerkt aan het opstellen van het meerjarenbeleidsplan. Vóór de zomer gaan we nogmaals in gesprek met burgers van Arnhem, cliënten en aanbieders, zodat we ook hun mening en ideeën over de gemaakte keuzes nog mee kunnen nemen in het concept-meerjarenbeleidsplan.

Daarna zal het concept worden afgerond en na de zomer in de inspraak en in het besluitvormingstraject van commissie en gemeenteraad worden gebracht. In de startnotitie die in februari in de commissie is besproken is de planning voor het opstellen van de beleidsnota en de daarbij behorende participatie en inspraak terug te vinden.

Hoe is deze keuzenota opgebouwd?

In hoofdstuk 1 schetsen we het landelijke en het Arnhemse Wmo-kader. We beschrijven het 'hart' van de wet, geven toelichting op een aantal wettelijke verplichtingen en gaan in op de door de huidige raad overgenomen hoofdbeleidsuitgangspunten van de vorige raad (vastgesteld 13 maart 2006) en relevante passages uit het coalitieakkoord.

In hoofdstuk 2 geven we de hoofdrichtingen aan en maken we een aantal principiële keuzes. Hierbij wordt aandacht besteed aan de voor- en nadelen van een bepaalde keuze. De vragen die wij onszelf stellen zijn:

- gaan we de Wmo breed of smal uitwerken?
- gaan we voor kwaliteit of voor kostenbeheersing?
- kiezen we voor partnerschap of voor concurrentie?
- kiezen we voor algemene of individuele voorzieningen?
- Kiezen we voor lokaal of regionaal?

In hoofdstuk 3 geven we aan wat de kaders en keuzes aan aandachtspunten en richtingen opleveren voor de 4 kernthema's van de Arnhemse Wmo.

Hoofdstuk 4 geeft kort weer hoe we na de vaststelling van deze keuzenota tot het meerjarenbeleidsplan willen komen.

1. HET KADER

1.1 Het 'hart' van de Wmo

De Wmo =

- Sociale samenhang en maatschappelijke binding.
- Actief burgerschap en verbetering van de kwaliteit van leven.
- Niet leunen, maar steunen: vergroten van zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid. De tijd van 'verzekerde' rechten is voorbij.
- Ondersteuning van mensen met beperkingen bij:
 - o zelfstandig functioneren/wonen
 - o mobiel blijven en
 - o deelnemen aan het maatschappelijk leven.
- Vraaggericht: vraag van burgers staat centraal. Cliënt- en burgerparticipatie is onmisbaar!
- Welzijn, zorg en wonen in combinatie met relevante aanpalende terreinen.
- Integrale en gebiedsgerichte uitvoering.
- Gemeentelijke regie: stimuleren, initiëren en gelijkwaardigheid; gemeente als 'marktmeester' bij vraag en aanbod van Wmo-producten.
- Lef tonen, vernieuwen!

1.2 Het landelijk kader

Wettelijke vereisten

De Wmo is een bundeling van de volgende wetten en regelingen:

- de voormalige welzijnswet;
- de bestaande Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) en het besluit bijdrageregeling Awbz-gemeenten (=bijdrage voor het sociaal vervoer aan bewoners in Awbz-instellingen);
- de huishoudelijke verzorging uit de Awbz (voortaan: 'hulp bij het huishouden');
- enkele subsidieregelingen uit de Awbz (o.a. coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg, diensten bij wonen met zorg, duurdere woningaanpassingen en zorgvernieuwingsprojecten Ggz);
- onderdelen van de Wet collectieve preventie volksgezondheid. Het gaat hier om de Openbare geestelijke gezondheidszorg (met uitzondering van de psychosociale hulp bij rampen), die vanwege de nauwe relatie met maatschappelijke opvang in de Wmo worden ondergebracht.

De Wmo geeft de gemeente bij het aangaan van de Wmo- uitdaging een grote beleidsvrijheid, maar legt ook een aantal zaken verplicht op, zoals:

- het compensatiebeginsel: de verplichting om belemmeringen als gevolg van een beperking te compenseren, die iemand ervaart bij het voeren van een huishouden, het zich in en om de woning te verplaatsen, zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel of bij het ontmoeten van mensen en het aangaan van sociale verbanden;
- keuzevrijheid in aanbieders en de mogelijkheid van een persoonsgebonden budget;
- het houden van jaarlijkse cliënttevredenheidsonderzoeken;
- de één loketbenadering bij het verlenen van zorg (Awbz) en ondersteuning (Wmo).

Voorts is er een aantal zogenaamde procesverplichtingen:

- het betrekken van burgers en organisaties bij de totstandkoming van beleid;
- het eens in de vier jaar opstellen van een Wmo-beleidsplan;
- het vaststellen van een Verordening maatschappelijke ondersteuning voor individuele voorzieningen;
- een monitorings- en verantwoordingsplicht door onder meer publicaties over prestaties;
- bij verantwoording staat de horizontale verantwoording aan bewoners en raad voorop.

Arnhem als centrumgemeente:

Tenslotte wijzen we nog op de regionaal coördinerende taak die Arnhem heeft als centrumgemeente op de terreinen:

- maatschappelijke opvang;
- vrijwilligerswerk;
- mantelzorg.

1.3 Het Arnhemse kader

Stad in Balans

Onze maatschappelijke visie Stad in Balans heeft met een viertal thema's de maatschappelijke hoofdpogaven van de stad benoemd: sociale cohesie, integratie, veiligheid en omgaan met de tweedeling. Het is vooral bij het thema sociale cohesie dat Stad in Balans en de Wmo elkaar vinden. Er liggen echter ook verbandingen met de andere thema's: integratie gaat vooral om participatie; omgaan met de tweedeling gaat ook over het betrekken van mensen en groepen die niet meedoen; onze ondersteuning van bepaalde maatschappelijke zorggroepen heeft ook een veiligheidscomponent. De Wmo is te beschouwen als een belangrijke uitwerking van het thema sociale cohesie van Stad in Balans. Parallel aan de ontwikkeling van het Meerjarenbeleidsplan Wmo 2008-2011 wordt Stad in Balans doorontwikkeld.

Arnhemse beleidsuitgangspunten¹

- De gemeente Arnhem ziet de Wmo als een participatiewet, gericht op actieve deelname van haar inwoners aan de samenleving van stad en wijk en (mede daardoor) op vergroting van hun zelfredzaamheid.
- De gemeente Arnhem voert vanuit de Wmo de regie op een samenhangend stelsel van woon-, zorg- en welzijnsvoorzieningen, waarbij de verbinding wordt gelegd met andere beleidsterreinen zoals inkomensvoorzieningen.
- De gemeente Arnhem biedt een vangnet aan kwetsbare groepen en individuen in de stad en de wijk.
- De gemeente Arnhem betreft burgers, belangengroepen en aanbieders van wonen, zorg en welzijn actief bij de totstandkoming, uitvoering en evaluatie van haar Wmo-beleid.
- De gemeente Arnhem streeft naar betaalbare kwaliteit en financiële beheersbaarheid.

Het coalitieakkoord

De Wmo-vertaling van 'Iedereen doet mee':

Meedoen van alle Arnhemmers. Dat is het uitgangspunt. Ongeacht leeftijd, maatschappelijke positie, economische positie en ongeacht beperkingen. Soms lukt het meedoen niet op eigen kracht. Of omdat mensen de weg niet weten, of omdat ze zich schamen zorg te vragen of omdat ze de regie kwijt zijn. Er kunnen allerlei oorzaken zijn waardoor mensen zorg die zij nodig hebben ontberen. Door de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) worden mensen indien nodig ondersteund in hun bijdrage aan de samenleving en worden mensen toegerust om maatschappelijk te participeren.

De voor de Wmo relevante passages uit het collegeakkoord treffen we vooral aan in de op de *stadsprogramma's* geënte hoofdstukken 'de zorgzame stad', maar ook in 'participatie en werk'. Samengevat gaat het om:

- Afstemming van beleid en uitvoering op het terrein van wonen, welzijn, zorg en maatschappelijke dienstverlening, zodanig dat we goede zorg garanderen, de toegang tot de zorg dicht bij huis ligt en dat we de zorg benaderen vanuit de vraag.
- Samenwerking tussen maatschappelijke organisaties onder regie van de gemeente, om te komen tot duurzame, krachtige en passende zorg.
- Ruimte voor vrijwilligers, mantelzorgers en andere vormen van maatschappelijke betrokkenheid, ter bevordering van de sociale cohesie in de stad.
- Ook mensen via terugkeerbanen en via vrijwilligerswerk met behoud van uitkering (eerste opstap naar betaald werk) betrekken bij de zorgverlening. Daarbij bureaucratische belemmeringen wegnemen.
- Een stedelijk platform voor zorgvragers.
- Met kracht continueren van de zorg voor de doelgroepen van de maatschappelijke opvang. Daarbij succesvolle vormen voortzetten, maar ook vernieuwend werken.
- Eén centraal telefoonnummer als eerste ingang en per wijk een 'loket', waar mensen terecht kunnen met hun vraag en dat een samenhangend aanbod helpt borgen. Uitwerking van het uitgangspunt 'Wmo-loketten in de wijk' vindt momenteel plaats.

¹ Door een werkgroep uit de vorige raad geformuleerd en vastgesteld in de raad van 13 maart 2006

2. KEUZES EN KEUZERICHTINGEN

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk halen we uit het hiervoor beschreven kader een aantal keuzescenario's, die belangrijk zijn voor het bepalen van de richting die met het meerjarenbeleidsplan moet worden ingeslagen. Het gaat hier allereerst om algemene Wmo-brede keuzes:

- Gaan we de Wmo breed of smal uitwerken?
- Gaan we voor kwaliteit of voor kostenbeheersing?
- Kiezen we voor partnerschap of voor concurrentie?
- Kiezen we voor collectief of individueel?
- Kiezen we voor lokaal of regionaal?

Per keuze of dilemma worden enkele voor- en nadelen in beeld gebracht en wordt een voorkeur beargumenteerd. Daarbij gaat het niet altijd om een expliciete keuze voor A of B, maar vaak om het aanbrengen van een accent, het aanduiden van een richting. Het spreekt voor zich dat bij de keuze voor of in de richting van A dan wel B de nadelen van zo'n keuze waar nodig en waar mogelijk moeten worden ondervangen.

Het mogen ook duidelijk zijn dat de voorkeurskeuze of –richting in belangrijke mate is gevoed vanuit de kaders die in hoofdstuk 1 zijn beschreven: het landelijk kader en de wettelijke vereisten, het Arnhemse kader van Stad in Balans, eerder geformuleerde hoofdbeleidsuitgangspunten en natuurlijk het coalitieakkoord. Voorts hebben we de nodige voeding gekregen vanuit de participatiebijeentkomsten met 'de stad' en de wijken.

2.2 Keuze: gaan we de Wmo breed of smal uitwerken?

ARNHEM KIEST VOOR:

Breed: Iedereen doet mee en iedereen doet ertoe

Dit betekent dat:

- Arnhem kiest voor versterking van de onderlinge samenhang binnen de Wmo-terreinen welzijn, zorg en wonen, zowel op het niveau van de gemeentelijke organisatie als op het niveau van de partners in het Wmo-veld;
- Arnhem kiest voor samenhang, verbinding en afstemming van de Wmo met relevante, aanpalende terreinen;
- Arnhem de Wmo ziet als participatiewet voor alle Arnhemmers.

Breed: hiermee bedoelen wij dat de uitwerking van de Wmo de terreinen welzijn, zorg en “wonen” betreft. ook wordt nadrukkelijk een relatie gelegd met andere domeinen als armoede, integratie, onderwijs, activering, arbeidsreïntegratie, huisvesting, sport en veiligheid.

Breed betekent ook: ‘iedereen doet mee en iedereen doet ertoe’: de Wmo geldt voor iedereen die nu en straks zorg en hulp nodig heeft en ook voor iedereen die dat kan bieden. ‘Breed’ is dus ook wederkerigheid: ondersteuning krijgen én ondersteuning geven.

De Wmo kan worden aangegrepen om:

- de onderlinge samenhang te versterken tussen de terreinen die de Wmo bestrijkt;
- de onderlinge samenhang te versterken tussen de terreinen van de Wmo en aanpalende terreinen;
- alle bewoners aan te spreken om mee te doen aan de samenleving.

Smal: in deze variant gaat de gemeente uit van het bestaande beleid, aangevuld met de wettelijk verplichte onderwerpen vanuit de Wmo. Dit betekent dat de gemeente:

- alleen inzoomt op de nieuwe taken vanuit de Wmo gericht op zorg en ondersteuning;
- zich niet concentreert op alle Arnhemmers maar meer specifiek op de doelgroepen met een beperking.

Een keuze voor ‘breed’. Voor- en nadelen:

<ul style="list-style-type: none"> - Voordelen: <ul style="list-style-type: none"> o ‘Breed’ sluit veel beter aan bij de leefwereld van burgers (hulp) vragen zijn niet te beperken tot alleen zorg; o het bevorderen van de samenhang tussen de diverse terreinen (integrale aanpak, ketendienstverlening) kan door de Wmo een extra impuls krijgen; o biedt meer ruimte voor vernieuwend beleid. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nadelen: <ul style="list-style-type: none"> o Bij een keuze voor ‘breed’ bestaat het gevaar dat het overzicht ontbreekt en dat het ‘te’ veel, ‘te’ breed wordt; o en dat de Wmo te weinig focust op haar hoofdpunten participatie en het bieden van zorg en ondersteuning.
--	--

Argumenten om voor ‘breed’ te kiezen zijn:

- we willen actief burgerschap bevorderen;
- we willen de dienstverlening integraal en vanuit het vraagpatroon van burgers inrichten;
- we willen ruimte geven aan innovatieve ideeën uit de samenleving en uit het maatschappelijk veld.

Wij grijpen de brede, integrale Wmo-aanpak tussen welzijn, zorg en wonen aan als dé kans om vernieuwing te realiseren.

2.3 Keuze: gaan we voor kwaliteit of voor kostenbeheersing?

ARNHEM KIEST VOOR:

Kwaliteit door innovatie

Dit betekent dat:

- Arnhem kiest voor kwaliteit, waarbij wordt uitgegaan van een adequaat en resultaatgericht basisvoorzieningenniveau;
- Arnhem ruimte biedt voor individueel maatwerk om het geboden basisniveau naar eigen inzicht en desgewenst voor eigen rekening op te plussen naar het individueel gewenste niveau;
- Arnhem kiest voor kostenbeheersing door een effectieve en efficiënte inzet van de middelen. Deze keuze houdt geen blanco cheque in.
- Arnhem gaat voor vernieuwend beleid en hiervoor een innovatiebudget wil vrijmaken;
- Arnhem ruimte biedt aan het zelforganiserend vermogen of vernieuwende initiatieven van burgers;
- Arnhem kiest voor zo min mogelijk bureaucratie en administratieve lasten voor de burger.

Kwaliteit: de kwaliteit van de dienstverlening aan de burgers moet worden verbeterd. Minder schotten en hiaten en meer samenhang en samenwerking. De schotten die er nog vaak bestaan tussen welzijn, zorg en wonen, de veelheid aan instellingen en de complexiteit van het aanbod leiden in de praktijk tot zoekende burgers die een integrale aanpak node missen. Achter zo'n aanspreekpunt moeten de verschillende betrokken partijen samenwerken en bereid zijn eigen belang ondergeschikt te maken aan het belang van de gebruikers. Soms zijn daarvoor ook andere producten of combinaties van producten van verschillende leveranciers nodig. Daarvoor zijn door alle partijen investeringen nodig.

Kostenbeheersing: inhoudelijke en organisatorische keuzes bepalen mede de kosten. Gaan we uit van kostenbeheersing dan kiezen we voor de goedkoopste oplossing. Gaan we uit van inhoud en kwaliteit, dan zijn ook andere keuzes mogelijk.

De kosten voor de invoering van de Wmo hangen samen met het ambitieniveau en de kwaliteit van bijvoorbeeld de dienstverlening die we nastreven. Met ambitieniveau bedoelen wij dat wij de Wmo naar de letter en vooral ook naar de geest willen invoeren. Het uitgangspunt dat "iedereen mee moet kunnen doen" betekent dat extra inspanningen nodig zijn voor burger- en cliëntparticipatie; voor bereikbaarheid (laagdrempelig, decentraal) van voorzieningen en loketten; voor samenwerking, productvernieuwing en ketenaanpak. We hebben het hier natuurlijk niet slechts over een keuze tussen 'zwart' of 'wit'. Kiezen voor kwaliteit betekent niet dat 'the sky the limit' is, kiezen voor kostenbeheersing wil niet zeggen dat 'schraalhans keukenmeester' is. Het ligt veel genuanceerder. En winst op het gebied van beide is bijvoorbeeld te behalen door nadrukkelijk te kijken naar de mogelijkheden om bureaucratie en administratieve lasten te verminderen!

Een keuze voor kwaliteit. Voor- en nadelen:

<p>- Voordelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Stelt het belang van de klant centraal; o biedt mogelijkheden tot innovatie; o stelt mensen beter in de gelegenheid voor zichzelf te blijven zorgen; o doet recht aan de filosofie van de Wmo. 	<p>- Nadelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Een keuze voor 'kwaliteit' kan duurder uitvallen.
--	--

Argument om kwaliteit voorop te stellen is de ambitie om de burgers de juiste ondersteuning te bieden. Het is onmiskenbaar dat kostenbeheersing een rol blijft spelen, maar dat vooral ook het *gericht* en *vernieuwend* inzetten van alle voor de 'brede' Wmo beschikbare middelen geboden is.

2.4 Keuze: kiezen we voor partnerschap of voor concurrentie?

ARNHEM KIEST VOOR:**Partnerschap met maatschappelijke instellingen onder regie van de gemeente**

Dit betekent dat:

- Arnhem expliciet naar partnerschap streeft. Arnhem hecht grote waarde aan (langdurige) samenwerkingsverbanden van en met aanbieders van welzijn, zorg en wonen om een integrale ketenaanpak van maatschappelijke ondersteuning mogelijk te maken. Bij het aanbod aan kwetsbare groepen kan daarbij gedacht worden aan 'ondersteuningsarrangementen';
- Arnhem ook de verbinding zoekt met partners van aanpalende terreinen;
- Arnhem partnerschap zowel vanuit de inkoop- als de subsidierelatie regisseert en realiseert;
- Arnhem daarom de voorkeur geeft aan aanbieders in een samenwerkingsverband in een meerjarige contractrelatie, waarbij wordt uitgegaan van een evenwichtige prijs-kwaliteitverhouding. Een meerjarige relatie biedt de contractpartners meer 'zekerheid', maar is vooral ook van belang voor de continuïteit van dienstverlening aan onze burgers.

Partnerschap: uitgangspunt hierbij is *samenwerking* met en tussen organisaties en instellingen (dat kunnen gesubsidieerde en/of commerciële zijn) en met bewoners. Vitale coalities zijn van cruciaal belang om tot een effectieve en resultaatgerichte uitvoering te komen. Betrokken partijen moeten elkaar zien als partners in de keten. Inzet is een 'win-win' situatie en het bereiken van synergie. Dat betekent ook dat we er van uit gaan dat we elkaars kwaliteiten optimaal kunnen benutten en samen – ieder vanuit een eigen rol of functie - meer zijn dan de som der delen.

Concurrentie: hierbij gaan we uit van marktwerking. Iedereen moet scherp zijn in de prijs-kwaliteitverhouding en er wordt primair gestuurd op 'prijs en prikkel'.

Marktwerking is op zich geen negatief begrip. Ook marktwerking kan leiden tot kwalitatief goede voorzieningen, als er wordt uitgegaan van een evenwichtige verhouding tussen kwaliteit en prijs.

Een keuze voor partnerschap. Voor- en nadelen:

<p>- Voordelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Een gezamenlijke aanpak kan verschillende disciplines bij elkaar brengen en een veel beter product opleveren. De eerder genoemde "keten"aanpak is in veel gevallen al succesvol gebleken; o de winst zit in de combinatie van deskundigheid en werkwijzen; o de markt voor veel zorggerelateerde Wmo ondersteuning (daklozen, verslaafden, mensen met psychosociale problemen etc.) is nu heel beperkt en lang niet altijd kan een gecombineerde aanpak geleverd worden. 	<p>- Nadelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Partnerschap kan – zeker in de beginfase – veel tijd kosten en duurder zijn; o het risico is aanwezig dat iedereen 'zijn ding' blijft doen en dat er weinig vernieuwing ontstaat. Prikkel om efficiënter te werken kan ontbreken; o risico van 'uitsluiting' van potentieel goede commerciële aanbieders. Beperkt dus keuzevrijheid en transparantie markt.
---	--

Argument om voor partnerschap te kiezen is dat samenwerking een *drijfveer* is om ook daadwerkelijk samen de gewenste ondersteuning aan burgers te bieden. Die ondersteuning zal vanuit zorg, wonen, welzijn en aanpalende terreinen gestalte moeten krijgen. Het betekent dat wij bij (nieuwe) vraagstukken of producten aanbieders zoeken die partnerschap en samenwerking in hun aanbod aantoonbaar en toetsbaar als drijfveer gebruiken. Ook bij het aangaan van relaties met commerciële partijen zal met het oog op de benodigde ketendienstverlening partnerschap als randvoorwaarde bij de aanbesteding worden opgenomen. We willen voorkomen dat de samenwerking wordt tegengewerkt door het ontstaan van concurrentie in de uitvoeringsketen.

2.5 Keuze: kiezen we voor algemene of individuele voorzieningen?

ARNHEM KIEST VOOR:

Algemeen waar het kan, individueel waar het moet

Dit betekent dat:

- Arnhem in beginsel investeert in algemene voorzieningen die een breed bereik hebben en voor alle inwoners laagdrempelig zijn. Deze voorzieningen worden zoveel mogelijk op wijkniveau aangeboden;
- Arnhem investeert in een gebalanceerd evenwicht tussen het algemene aanbod van voorzieningen door vrijwilligers en professionals, vanuit een ketendienstverlening op wijk- en buurtniveau;
- Arnhem uitgaat van individueel maatwerk bij het ondersteuningsaanbod aan kwetsbare inwoners en aan de aanwezige mantelzorg als het algemene aanbod niet toereikend is;
- Arnhem in beginsel uitgaat van keuzevrijheid in het aanbod van individuele voorzieningen.

Algemene voorzieningen:

Algemene voorzieningen zijn voorzieningen, waarvan alle burgers of een bepaalde doelgroep gebruik kunnen maken. Dit betreft voorzieningen vanuit de welzijnsinstellingen, waarbij een directe relatie ligt met andere taakvelden (bijvoorbeeld: toegankelijk openbaar vervoer) of niet-gemeentelijke voorzieningen. Men spreekt dan ook vaak van “inclusief” beleid.

Algemene voorzieningen zijn in het ondersteuningsaanbod ‘voorzijgend’ op individuele voorzieningen. Bij algemene voorzieningen voor doelgroepen met een beperking kan het gaan om voorzieningen, waarbij sprake is van geen of een zeer lichte indicatiestelling. Het aanbod van algemene voorzieningen kan zowel geleverd worden door vrijwilligers als door professionals.

Algemene voorzieningen lenen zich meer voor een wijkgerichte benadering of aanbod als deze zich richten op een algemene behoefte. Voor sommige doelgroepen werkt een wijkgericht aanbod niet. Deze zijn meer gediend met een stedelijk georganiseerd aanbod, eventueel met een ‘verplichtend karakter’ (bijvoorbeeld verslavingszorg). De keuze voor een wijkgericht of stedelijk aanbod moet afgestemd zijn op de behoefte van de doelgroepen en individuen in de samenleving.

Individuele voorzieningen:

Dit zijn voorzieningen met individueel maatwerk, meestal aan inwoners met een ondersteuningsbehoefte, waarin het sociale netwerk en algemene voorzieningen niet kunnen voorzien. Voor sommige voorzieningen kan er in eerste instantie een beroep op de aanwezige mantelzorg worden gedaan. Individuele voorzieningen gaan meestal gepaard met een bepaalde toegang, met andere woorden: iemand moet aan bepaalde kenmerken voldoen (bijvoorbeeld via een indicatiestelling) om hiervoor in aanmerking te komen.

Individuele voorzieningen bieden mogelijkheden tot vormen van keuzevrijheid (in aanbieders en voorziening in natura óf een persoonsgebonden budget).

Bij individuele voorzieningen kan sprake zijn van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage of een eigen aandeel in de kosten.

De gemeente zal moeten kiezen wanneer er wordt ingezet op algemene voorzieningen en wanneer er meer individuele voorzieningen noodzakelijk zijn. Belangrijk gegeven hierbij kan zijn om het aanbod aan algemene voorzieningen zó in te richten dat een sterke groei van de vraag naar individuele voorzieningen wordt voorkomen.

In het volgende schema worden de voor- en nadelen op een rijtje gezet:

<p>Algemene voorzieningen</p> <p><i>* inzet vrijwilligers</i></p>	<p>- Voordelen</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Aanbodgericht en groter bereik; ○ Snel in te zetten; ○ Regierol van gemeente voor brede, integrale aanpak op wijkniveau; ○ Goedkoper aanbod dan individueel. <ul style="list-style-type: none"> ○ Regierol van gemeente tussen aanbod vrijwilligers en professionals; ○ Bevordert sociale cohesie; 	<p>- Nadelen</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Geen individueel maatwerk; ○ Geen keuzevrijheid in aanbieders en persoonsgebonden budget; ○ Geen bezwaar- en beroep mogelijk; ○ Niet-gebruik door sommige groepen. <ul style="list-style-type: none"> ○ Concurrentie voor professionele aanbieders; ○ Overvragen van vrijwillige inzet.
<p>Individuele voorzieningen</p> <p><i>* mantelzorg</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Individueel en specifiek maatwerk; ○ Keuzevrijheid in aanbieders of een PGB. <ul style="list-style-type: none"> ○ Inzet van aanwezige mantelzorg; ○ Aanbod van gerichte mantelzorgondersteuning 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kleiner bereik; ○ Duurder aanbod; ○ Arbeidsintensief voor gemeente; ○ Keuzevrijheid beperkt wijkgerichtaanbod. <ul style="list-style-type: none"> ○ Overvragen van de mantelzorg.

Argument om in beginsel te kiezen voor algemene voorzieningen is dat een goed functionerend algemeen voorzieningenniveau het beroep op individuele voorzieningen beperkt. Dit werkt kostenverlagend en biedt ruimte voor meer maatwerk bij individuele voorzieningen.

De algemene voorzieningen moeten dan wel breed toegankelijk zijn en afgestemd op het gebruik door meerdere doelgroepen in de samenleving. Tevens voorkomt dat de stigmatisering van specifieke doelgroepen. Aan de andere kant zullen specifieke stedelijke voorzieningen voor bepaalde doelgroepen nodig zijn om hen op een goede wijze te ondersteunen.

In het algemeen voorzieningenaanbod is speciale aandacht nodig voor de ondersteuning van vrijwilligers in de dienstverleningsketen.

In het individuele aanbod is specifieke aandacht voor mantelzorgondersteuning noodzakelijk om de grote inbreng van mantelzorgers te blijven waarborgen.

2.6 Keuze: lokaal of regionaal?

ARNHEM KIEST VOOR:

Lokaal èn regionaal

Dit betekent dat:

- Arnhem haar regionale verantwoordelijkheid samen met andere regio gemeenten en partners vooral oppakt op de terreinen maatschappelijke opvang, vrijwilligersbeleid en mantelzorg en daarbij werkt aan een sterk regionaal samenhangend beleid;
- Arnhem regionale samenwerking nastreeft als het gaat om de inkoop van producten bij landelijk of regionaal opererende partijen, met dien verstande dat de lokale invulling niet verloren gaat;
- Arnhem deelneemt aan regionale gremia op ambtelijk en bestuurlijk niveau om de onderlinge uitwisseling en deskundigheid te bevorderen;
- Arnhem daarnaast vooral inzet op een lokale invulling van de Wmo: lokaal waar het kan en regionaal waar het moet. Denk bij 'lokaal' vooral ook aan de wijkgerichte benadering.

Op het gebied van de maatschappelijke opvang (incl. vrouwenopvang, de openbare geestelijke gezondheidszorg en de ambulante verslavingszorg) heeft Arnhem als centrumgemeente een regionale rol. De gemeente Arnhem heeft vanuit deze rol de verantwoordelijkheid om in afstemming met de regiogemeenten en andere partners een regionaal samenhangend beleid op dit gebied verder te ontwikkelen. Hetzelfde geldt voor het ontwikkelen van een stedelijk en regionaal kompas voor dak- en thuislozen.

Ook op het gebied van vrijwilligersbeleid en mantelzorgbeleid is er een regionaal coördinerende rol. Deze was in het kader van de Awbz ondergebracht bij het Zorgkantoor. Met het overhevelen van de middelen naar de Wmo heeft de wetgever er voor gekozen deze middelen het eerste jaar volledig naar Arnhem als centrumgemeente te laten komen. Vanaf 2008 zullen deze middelen echter geleidelijk aan overgeheveld worden naar het gemeentefonds en zodoende aan de betrokken gemeenten toevallen. Op deze gebieden is het aan Arnhem om samen met de regiogemeenten te bezien of en in hoeverre regionaal werkende instellingen als de vrijwilligerscentrale en het steunpunt mantelzorg ook in de toekomst hun regionale taken zullen kunnen voortzetten. Afzonderlijke regiogemeenten willen in hun eigen beleid ook eigen beleidsruimte benutten. Daarvoor zal in het kader van de regionale samenwerking aandacht moeten zijn.

Met de 10 overige Kan Noord gemeenten is er zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau goed overleg over de Wmo. In het overleg van de Wmo-wethouders is afgesproken dat op het gebied van de Wmo in ieder geval regionaal wordt afgestemd. Waar dat door individuele gemeenten wenselijk wordt geacht kan ook samenwerking mogelijk zijn.

Voordelen van lokaal èn regionaal

<p>- Voordelen van regionaal</p> <ul style="list-style-type: none"> o regionale afstemming en samenwerking is in het belang van regionaal werkende instellingen o regionale afstemming en samenwerking is van belang voor bijv. gemeenschappelijke inkoop of aanbesteding o regionale afstemming en samenwerking voorkomt versnippering. o bevordert regionaal de gelijksoortigheid in benadering 	<p>- Voordelen van lokaal</p> <ul style="list-style-type: none"> o biedt meer eigen beleidsvrijheid o biedt meer mogelijkheden voor maatwerk o minder complex, gemakkelijker te regisseren o meer nadruk op wijkgerichte benadering
--	--

Argumenten om op een beperkt aantal Wmo- terreinen te kiezen voor sterke regionale samenwerking zijn gelegen in:

- de rol van Arnhem als centrumgemeente. Op het gebied van maatschappelijke opvang is de regionale afstemming uitgangspunt;
- te behalen schaalvoordelen bij het aanbesteden, bijvoorbeeld van de hulp bij het huishouden;

- openstaan voor het beroep dat regiogemeenten op ons doen.

Overigens vraagt de regionale centrumfunctie van Arnhem ook op andere maatschappelijke terreinen (in de sfeer van welzijn en zorg, jeugd, cultuur, sport etc.) aandacht. Een strategische verkenning van het belang van de regionale invalshoek bij maatschappelijke beleidsterreinen en het in beeld brengen van het relatienetwerk en de (bestaande) afspraken is daarom wenselijk.

2.7 De keuzes op een rijtje

Arnhem kiest voor:

Breed: Iedereen doet mee en iedereen doet ertoe

Arnhem ziet de Wmo als een uitstekende kans om samenhang en samenwerking op het gebied van welzijn, zorg en wonen te versterken. Daardoor kunnen we een betere garantie bieden dat zoveel mogelijk Arnhemmers ook echt meedoen.

Kwaliteit door innovatie

Arnhem kiest voor vernieuwend beleid. We willen een budget vrijmaken en iedereen uitnodigen om met eigen en originele plannen te komen. Ook willen we zo min mogelijk regels. En we willen zo min mogelijk geld en tijd besteden aan administratieve zaken. De keuze voor kwaliteit betekent ook dat individueel maatwerk mogelijk is.

Partnerschap met maatschappelijke instellingen onder regie van de gemeente

Arnhem kiest voor partnerschap. Wij willen heel graag samenwerkingsverbanden van aanbieders van welzijn, zorg en wonen bevorderen. Wij willen met hen meerjarige contracten afsluiten. Dat geeft onze partners meer 'zekerheid'. Dat is vooral belangrijk voor de kwaliteit en de continuïteit van de dienstverlening aan onze burgers.

Algemeen waar het kan, individueel waar het moet

Arnhem kiest voor algemene voorzieningen waar iedereen makkelijk gebruik van kan maken. Deze voorzieningen bieden wij zoveel mogelijk op wijkniveau aan. Als het aanbod niet toereikend is, kiest Arnhem voor individueel maatwerk bij het ondersteunen van kwetsbare groepen en ook van de mantelzorgers.

Lokaal èn regionaal

Naast een lokale invulling van de Wmo kiest Arnhem voor regionale samenwerking. Bij maatschappelijke opvang, vrijwilligersbeleid en mantelzorg zet Arnhem zich –samen met andere regiogemeenten- in voor regionaal beleid. Regionale samenwerking en afstemming tussen ambtenaren en bestuurders staat hierbij voorop. We gaan er van uit dat we veel kunnen leren van elkaars kennis en ervaringen.

3. AANDACHTSPUNTEN PER THEMA

In dit hoofdstuk benoemen we, redenerend vanuit ‘Arnhem kiest voor...’, een aantal aandachtspunten bij de vier centrale thema’s van de Arnhemse Wmo: bevordering deelname aan de samenleving; een samenhangend en vraaggericht voorzieningenaanbod; toegankelijke zorg en ondersteuning; versterken van de betrokkenheid van burgers, cliënten en aanbieders.

Soms worden daarbij richtingen aangeduid, waarin we denken. In andere gevallen gaat het ook om zaken die nog open liggen en die nog ter discussie staan.

In de aandachtspunten zijn ook zoveel mogelijk ideeën en suggesties vanuit de gesprekken met ‘de stad’ meegenomen.

In ieder geval betreft het allemaal onderwerpen, waarover het meerjarenbeleidsplan een uitspraak zal doen en die in dat plan ook in de tijd worden uitgezet.

3.1 Thema 1: Bevordering deelname aan de samenleving

Bij dit thema ligt er vooral een relatie met de keuzes voor ‘breed; iedereen doet mee en iedereen doet ertoe’ en ‘algemeen waar het kan, individueel waar het moet’.

Het algemene uitgangspunt: ‘iedereen doet mee’, betekent dat we ons richten op actieve deelname aan de samenleving door alle inwoners van de stad. Primair vanuit die invalshoek gaan wij dan ook kijken hoe wij meer deelname aan de Arnhemse samenleving kunnen bevorderen.

Daarnaast blijft bijzondere aandacht nodig voor bepaalde groepen, waarvan we weten dat die daarbij ‘een steun in de rug’ nodig hebben. Voor deze groepen zullen extra maatregelen nodig zijn om ons uitgangspunt te kunnen realiseren.

Onderwerpen waaraan we aandacht moeten besteden zijn:

- Het stimuleren en faciliteren van ontmoetingsmogelijkheden.
- (Professionele) ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers.
- De jeugdzorg in combinatie met het integraal jeugdbeleid.
- De inzet op onderwijs- en arbeidsparticipatie.
- Het laagdrempelig organiseren en aanbieden van algemene voorzieningen.
- De toegang (‘dicht bij huis’) tot informatie, advies en ondersteuning.
- Toegankelijke voorzieningen voor mensen met een beperking: toegankelijke huisvesting, openbare ruimte, speelvoorzieningen, dagbesteding. Dit mede om te bewerkstelligen dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen buurt kunnen blijven wonen.

Bij dit thema is sprake van een nauwe samenhang met de thema’s “sociale cohesie” en “integratie” uit de nota Stad in Balans. Er ligt ook een sterke relatie met de stadprogramma’s “participatie en werk” en “zorgzame stad”. Actiepunten of maatregelen uit deze programma’s moeten mede bijdragen aan het bevorderen van de deelname aan de samenleving.

In algemene zin wordt in het beleidsplan een uitwerking gegeven om bovengenoemde groepen meer en beter te betrekken bij de samenleving. Soms zal dat kunnen door groepen gericht en actief te benaderen. Dan weer zal het nodig zijn bestaand beleid (bijvoorbeeld jeugdbeleid) te intensiveren of toe te spitsen.

Wij willen inzetten op een actieve benadering van groepen die, om welke reden dan ook, op dit moment nog niet in staat zijn hun weg te vinden in de samenleving en naar de voorzieningen die er in de stad zijn. Ook willen wij graag initiatieven, die door individuen of groepen worden ontwikkeld, steunen en faciliteren.

3.2 Thema 2: Een samenhangend en vraaggericht voorzieningenaanbod

De keuzes voor 'partnerschap onder regie van de gemeente' en 'kwaliteit door innovatie' en 'algemeen waar het kan, individueel waar het moet' zijn vooral van belang bij dit thema.

De mensen die een beroep doen op de Wmo vormen een zeer gedifferentieerde groep. Het zijn bijvoorbeeld *alle* inwoners van de stad als het gaat om sociaal-culturele voorzieningen op wijk- en buurtniveau. Het gaat dus niet alleen om ouderen met een ondersteuningsbehoefte, om inwoners met een lichamelijke en verstandelijke beperking, inwoners met een psychische handicap of psychosociale problemen, ouders met opvoedproblemen, of om kwetsbare doelgroepen als mensen met een verslavingsproblematiek en gezinnen waar sprake is van huiselijk geweld.

Het gaat ook om die Arnhemmers die niet persé ondersteuning behoeven, maar die simpelweg samen met elkaar gebruik willen maken van onze sociaal- culturele voorzieningen. Het bevorderen van sociale cohesie is immers een hoofddoel van de Wmo.

Het is van belang om de behoefte aan voorzieningen ten behoeve van al deze groepen goed in beeld te krijgen via gerichte klantonderzoeken en klanttevredenheidsonderzoeken.

Bij 'samenhangend en vraaggericht aanbod' zijn de volgende aandachtspunten van belang:

- Het organiseren van de dienstverlening rondom de thuissituatie rond één aanspreekpunt. Cliënten geven aan dat zij niet "10 organisaties" over de vloer willen hebben.
- De ontwikkeling van de ketendienstverlening vanuit het vraagpatroon van de diverse doelgroepen.
- De afstemming van het aanbod van vrijwilligersorganisaties en professionele organisaties op elkaar. Het kennen van elkaars aanbod. Het voorkomen van overlappende activiteiten, die ertoe leiden dat inwoners door de bomen het bos niet meer zien.
- Het stellen van randvoorwaarden in de inkoop- en subsidierelatie met aanbieders ten aanzien van ketendienstverlening en vraaggericht werken aan professionele organisaties. Daarbij horen bijvoorbeeld ook klachtenprocedures, klantenpanels, klanttevredenheids-onderzoeken.
- Afstemming van zowel voorzieningen in natura als voorzieningen met keuzevrijheid op de behoefte van de diverse klantgroepen. Daarvoor moeten we ook de 'multiculturele' behoefte in beeld hebben.
- Naast de wettelijk vereiste keuzevrijheid ook keuzevrijheid bij andere voorzieningen om het zelforganiserend vermogen te stimuleren.

3.3 Thema 3: Toegankelijke zorg en ondersteuning

Bij dit thema zijn de keuzes voor 'partnerschap', 'kwaliteit door innovatie' en 'algemeen waar het kan, individueel waar het moet' sterk richtinggevend.

Het is van belang om diverse mogelijkheden en instrumenten aan te grijpen om de informatievoorziening te verbeteren. Bij sommige doelgroepen is het aanbod aan voorzieningen niet altijd bekend. Soms is dat wel het geval maar is er desondanks sprake van "niet-gebruik van voorzieningen". Dit punt zullen we met grote zorg oppakken: naast bijvoorbeeld een fysiek loket wordt ook gedacht aan de formulierenbrigade, het brengen van huisbezoeken en van deur- tot deurbenadering.

De volgende aandachtspunten zijn van belang om te komen tot het verbeteren van toegankelijke zorg en ondersteuning:

- De beschikbaarheid van stedelijke voorzieningen voor bepaalde doelgroepen (bijvoorbeeld de GGZ-doelgroep), die geen gebruik kunnen of willen maken van voorzieningen op wijkniveau. Voor deze groep, o.a. dak- en thuislozen, wordt gewerkt aan een centrale toeleiding tot de zorg, ook wel het "Regionaal Kompas" genoemd.
- De toegang tot voorzieningen vanuit de optiek van ketendienstverlening (behoefte, het opheffen van belemmeringen) in plaats van vanuit een categoriaal aanbod.
- De meervoudige benadering via het centrale gemeentelijke loket: één centraal telefoonnummer, een digitaal loket en fysiek loket. Ook kan het aanbod van voorzieningen via een toegankelijke digitale sociale kaart verbeterd worden.
- De 'wegwijsfunctie' bij de verdere ontwikkeling van de decentrale Wmo (wijk)loketten .
- De aansluiting van deze loketten bij bestaande ontmoetingsplekken in de stad en de aansluiting op het centrale loket van de gemeente.
- De fysieke toegankelijkheid voor doelgroepen met beperkingen.
- Het principe dat "niet de hulpvrager maar de hulpvraag" wordt doorgestuurd!
- Beperking van de administratieve lasten bij het aanvragen van voorzieningen (niet steeds dezelfde gegevens invullen) en vereenvoudiging van het indicatietraject als een cliënt al bekend is (bijvoorbeeld via een cliëntvolgsysteem).
- De mogelijke toepassing van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage met een anticumulatiebeding bij individuele voorzieningen. Daarbij kan voor de lage inkomensgroepen een relatie gelegd worden met de Arnhem Card.

3.4 Thema 4: Versterken van de betrokkenheid van burgers en (vertegenwoordigers van) cliënten en aanbieders.

Vooraf de keuzes voor 'breed: iedereen doet mee en iedereen doet ertoe', 'kwaliteit door innovatie' en 'partnerschap' zijn van groot belang bij dit thema.

De eerder gemaakte keuzes betekenen dat op gebied van burgerparticipatie en cliëntparticipatie vooral nieuwe en extra impulsen nodig zijn.

Op dit moment loopt al een participatietraject met cliënten, aanbieders en burgers; er zijn diverse interactieve bijeenkomsten gepland om hen bij het maken van het beleidsplan te betrekken. Dit zal ook na de totstandkoming van het beleidsplan worden voortgezet. Het gaat dan vooral om het 'duurzaam' organiseren van betrokkenheid bij de uitvoering van beleid. Het verbeteren van de toegang tot informatie is een randvoorwaarde voor het versterken van de betrokkenheid van iedereen. Dit kan bijvoorbeeld via de website van de gemeente Arnhem en/of via het beschikbaar stellen van ander informatie materiaal (wijk TV, kaarten, telefoon).

Aandachtspunten bij de uitwerking van het meerjarenbeleidsplan zijn:

- We willen burgers en cliënten zoveel mogelijk opzoeken: via cliëntenraden, (groepen) burgers en aanbieders van wonen, welzijn en zorg; 'outreaching' naar problematische doelgroepen.
- Aandacht voor de benadering van specifieke en ongeorganiseerde groepen van burgers of cliënten, bijvoorbeeld in verzorgingshuizen of op straat (daklozen).
- Het stimuleren van partnerschap en samenwerking met en tussen burgers, cliënten en aanbieders, ook door nieuwe initiatieven te faciliteren.
- Cliënt- en burgerparticipatie als randvoorwaarde bij de toekenning van subsidies aan organisaties en instellingen.
- Inzet van nieuwe methodieken (Bronmethodiek, digitaal panel, wijk TV.) om de betrokkenheid van alle partijen te vergroten.
- Het aanpassen van de bestaande Verordening cliëntenparticipatie gehandicaptenbeleid ingevolge de Wmo.
- Het oprichten van een stedelijk platform voor zorgvragers. Diverse modellen zijn denkbaar en worden nu nader onderzocht.

Het ligt voor de hand dat dit thema 'versterken van de betrokkenheid' vooral lokaal, wijk- en buurtgericht wordt aangepakt. Bij het versterken van de betrokkenheid van burgers wordt uiteraard voortgebouwd op de ervaringen die er zijn met wijkgericht werken, wijkplatforms, wijkverenigingen en samenlevingsopbouw.

4. HET VERVOLG

Zodra de keuzenota is vastgesteld, liggen de hoofdrichtingen voor de verdere uitwerking van het Wmo meerjarenbeleidsplan 2008-2011 vast. Voor dat beleidsplan willen wij een vorm kiezen waarbij het accent wordt gelegd op vernieuwing, samenhang en integrale aanpak en op keuzes en prioriteiten die echt verschil maken met het bestaande beleid. Kortom een beleidsnota waarin niet alles wordt opgesomd wat we al doen op het gebied van welzijn, zorg en wonen, maar waarin we een impuls geven aan die zaken die we met elkaar tot de kern van de Wmo rekenen.

Uiteraard zal het bestaande beleid waar nodig "Wmo-proof" worden gemaakt, maar in het meerjarenbeleidsplan zal het accent worden gelegd op heldere keuzes en prioriteiten die een vernieuwende en inspirerende bijdrage kunnen leveren aan wat de Wmo beoogt: bevordering van deelname aan de samenleving; een samenhangend en vraaggericht voorzieningenaanbod; toegankelijke zorg en ondersteuning en het versterken van de betrokkenheid van burgers, cliënten en aanbieders. Kortom: we zorgen ervoor dat iedereen meedoet en iedereen ertoe doet!

Het vervolg van het interactieve beleidsproces om te komen tot het Wmo-beleidsplan is beschreven in de startnotitie die in februari in de raadscommissie is besproken.

Als eerste vervolgstap gaan we opnieuw een aantal bijeenkomsten organiseren met de partijen die aan het denkproces over het Wmo-beleidsplan een bijdrage hebben geleverd, waarvan bij het opstellen van de keuzenota gebruik is gemaakt.

In mei is er een aantal bijeenkomsten met de Arnhemse burgers gepland. In juni zijn er bijeenkomsten met de cliënten en de aanbieders van welzijn, wonen en zorg. In deze bijeenkomsten gaan we in gesprek over de verdere uitwerking van de hoofdrichtingen zoals die in de keuzenota zijn opgenomen.

Hiermee wordt recht gedaan aan de Wmo als participatiewet door een brede inbreng bij de totstandkoming van het Wmo-beleidsplan.

De verdere uitwerking van het beleidsplan op basis van de keuzes/keuzerichtingen die daaraan ten grondslag liggen, zal ook zijn financiële vertaling moeten krijgen. Dat betekent dat binnen de meerjarenprogrammabegroting gezocht zal worden naar mogelijkheden om de innovatie en de vernieuwing die de Wmo beoogt, tot zijn recht te kunnen laten komen. Hieraan zal uiteraard bij het opstellen van het beleidsplan de nodige aandacht worden besteed.